

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

**Energiahatékonyság növelése, megújuló
energiaforrások, energiatudatosság támogatása a Környezeti és
Energiahatékonysági Operatív Program 2014. október 22-én aktuális
változatában**

Dobozi Eszter

stratégiai tervező

Fejlesztés- és klímapolitikáért, valamint kiemelt közszolgáltatásokért

felelős Államtitkárság

A KEHOP átfogó célja

A KEHOP átfogó célja, hogy a magas hozzáadott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővülésére épülő gazdasági növekedés az emberi élet és a környezeti elemek – hosszú távú változásokat is figyelembe vevő – védelmével összhangban valósuljon meg.

Az átfogó cél elérése érdekében a KEHOP által lefedett valamennyi fejlesztési terület és beavatkozási irány esetében az alábbi, egymással szoros kapcsolatban lévő horizontális céloknak kell érvényesülniük:

- A klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak megelőzése és mérséklése, az alkalmazkodóképesség javítása;*
- Az erőforrás-felhasználás hatékonyságának fokozása;*
- A szennyezések és terhelések megelőzése és mérséklése;*
- Egészséges és fenntartható környezet biztosítása.*

A KEHOP prioritás-struktúrájának bemutatása

<i>Prioritási tengely megnevezése</i>	<i>Alap</i>	<i>Teljes összeg EU+HUN (millió EUR)</i>	<i>A teljes keret %- ában</i>
<i>1. A klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás</i>	<i>KA</i>	<i>1 044,9</i>	<i>27,61</i>
<i>2. Települési vízellátás, szennyvíz-elvezetés és –tisztítás, szennyvízkezelés fejlesztése</i>	<i>KA</i>	<i>1 243,8</i>	<i>32,87</i>
<i>3. Hulladékgazdálkodással és kármentesítéssel kapcsolatos fejlesztések</i>	<i>KA</i>	<i>400,2</i>	<i>10,57</i>
<i>4. Természetvédelmi és élővilág-védelmi fejlesztések</i>	<i>ERFA</i>	<i>100,9</i>	<i>2,67</i>
<i>5. Energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása</i>	<i>KA</i>	<i>994,8</i>	<i>26,28</i>
ÖSSZESEN		3 784,8	100

1. prioritás: A klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás

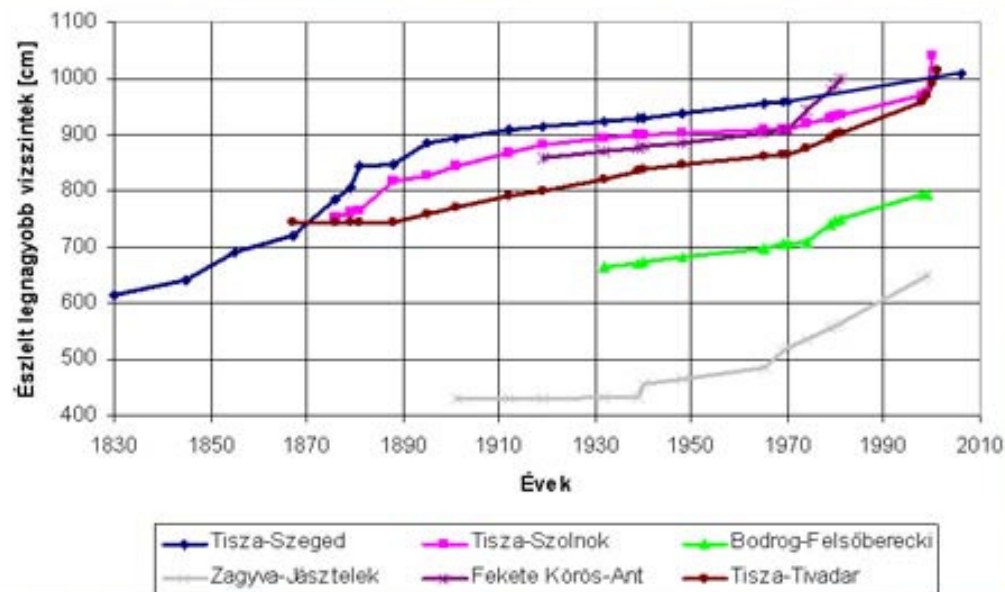
A prioritástengely kialakításának indokai:

Előrejelzések szerint a légkör elmúlt évtizedekben mért felmelegedése folytatódik

- Szélsőséges meteorológiai és hidrológiai helyzetek gyakorisága nő
- Kiemelkedő jelentőségű hatások: aszály, árvíz, belvíz, hőhullámok, fokozódó erdőtűzveszély, csökkenő biodiverzitás

Magyarország víztöbblet és vízhiány kettős szorításában:

- Átlagosan minden második év aszályos
- Utóbbi 57 évből 3 esetében nem volt belvízvédekezés
- Árvizek által veszélyeztetett terület ország területének 23%-a – egyik legmagasabb arány Európában

Árvízszint változások a Tiszán és mellékfolyóin. Forrás: tankonyvtar.hu.

Intézkedésstruktúra:

- *Vízgazdálkodással és az éghajlatváltozás hatásaival kapcsolatos adat- és tudásbázisok fejlesztése*
(vízügyi és klímaváltozással kapcsolatos modellezés és adatbázis-építés)
- *Hatékony alkalmazkodás társadalmi feltételeinek elősegítése*
(szemléletformálás, helyi klímastratégiák kidolgozása)
- *Vízkeszletekkel történő fenntartható gazdálkodáshoz szükséges feltételek javítása*
(belvizek elleni védekezés, vízvisszatartás aszályos időszakokra)
- *A vizek okozta kártételekkel szembeni ellenálló-képesség fejlesztése*
(sík- és dombvidéken önkormányzati, állami árvízvédelmi művek fejlesztése)
- *A személy- és vagyonbiztonság növelése céljából a katasztrófavédelmi beavatkozások hatékonyságának fokozása*
(katasztrófavédelmi értékelés és infrastruktúra fejlesztése)

2. prioritás: Települési vízellátás, szennyvíz-elvezetés és tisztítás, szennyvízkezelés fejlesztése

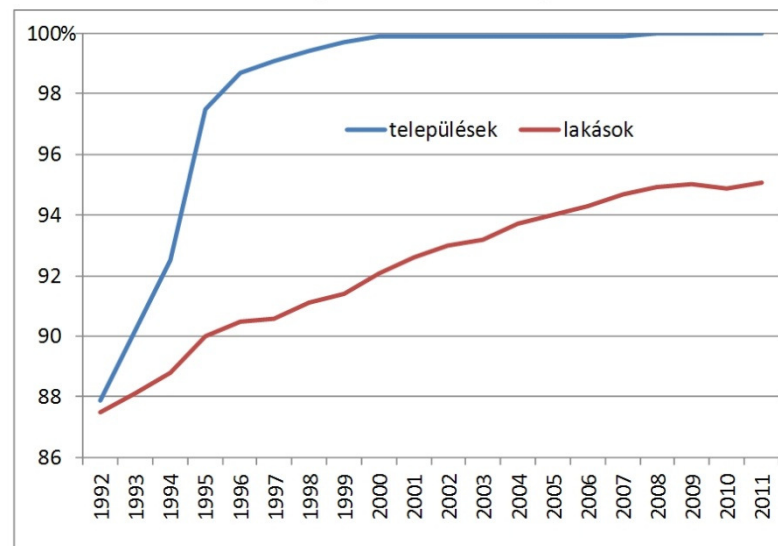
A prioritástengely kialakításának indokai:

A víziközmű-szolgáltatás fejlesztése → több mint 500 projekt a 2007-2013 időszakban → további beruházások szükségessége → kiemelt figyelem a víziközmű rendszerek hatékonyságát növelő beruházásokra

Ivóvíz:

- Az EU-s és hazai ivóvíz-minőségi határértékek betartásának szigorú biztosítása,
- További felmérések az ólomcsövek előfordulásáról és intézkedés kiváltásukról,
- Hatékonyabb, gazdaságosabban működő víziközmű szektor kialakítása.

Vezetékes ivóvízzel ellátott települések illetve lakások aránya az összes település és lakás arányában

szamvarazs.blogspot.hu

Forrás: KSH

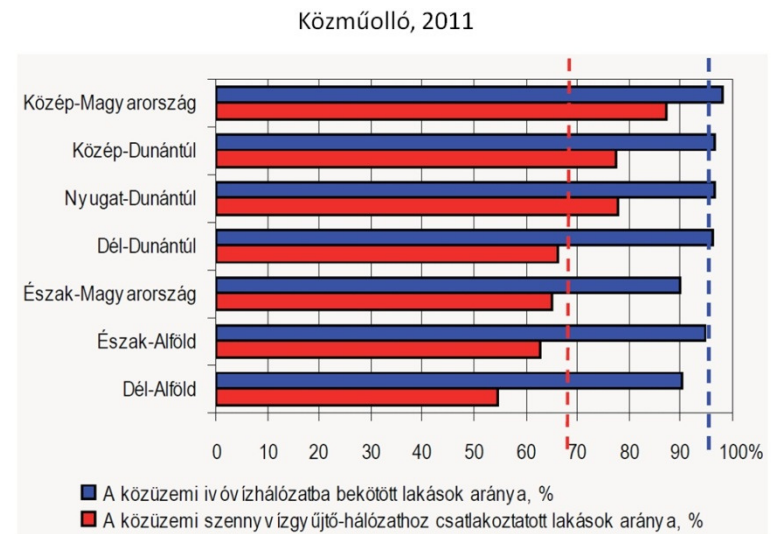
A prioritástengely kialakításának indokai 2. :

Szennyvíz-elvezetés és –tisztítás:

*A szennyvízes derogációs kötelezettségek maradéktalan teljesítése,
2000 LE feletti településeknél a szennyvízből eredő kibocsátások további mérséklése (vizek ökológiai állapotát nem veszélyeztető szennyvízkezelési megoldások),
EU VKI fenntartható vízhasználatra és szennyezőanyag-kibocsátás csökkentésére vonatkozó kritériumoknak való megfelelés.*

Szennyvíziszap:

- A szennyvízkezelési projektek hatékony megvalósítása,*
- A szennyvíziszap optimális hasznosításának megindítása (mezőgazdaság, energetika).*

Intézkedésstruktúra:

Ivóvízminőség javítása uniós és hazai határértékek teljesítése céljából, a víziközmű rendszerek hatékonyabb működtetése mellett:

- *Ivóvízminőség-javítás ivóvíz-kezelési technológiák fejlesztésével, más vízbázisra áttéréssel, térségi rendszerek kialakításával, rekonstrukcióval, illetve ezek kombinációjával.*

A szennyvizek okozta környezetterhelések csökkentése, megelőzése a 2000 LE feletti agglomerációkban, a víziközmű rendszerek hatékonyabb működtetése mellett:

- *Szennyvízelvezetéssel és kezeléssel kapcsolatos fejlesztések*
- *Szennyvíziszap országosan egységes koncepció alapján történő hatékony kezelése és optimális hasznosítása érdekében szükséges beruházások, fejlesztések energiahatékonysági elemekkel.*

3. prioritástengely: Hulladékgazdálkodással és kármentesítéssel kapcsolatos tevékenységek

A prioritástengely kialakításának indoklása :

Uniós elvárás, hazai jogszabályhoz igazodás:

- a 2008/98 EK irányelv, egyéb kapcsolódó irányelvek
- hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény követelményei (hulladékgazdálkodás közszolgáltatás)

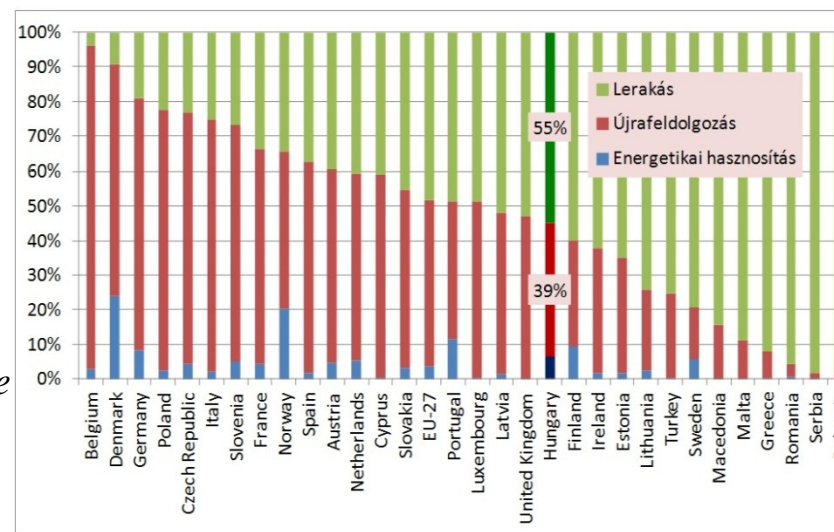
Alapvető célkitűzések a hulladékgazdálkodásban:

- hulladék mennyiségének csökkentése, hulladékkeletkezés megelőzése,
- lerakás helyett az újrafelhasználás/feldolgozás ösztönzése

Elmúlt évtizedek – ipari, mezőgazdasági, katonai tevékenysége

- jelentős szennyeződések a talajban, felszín alatti vizekben
- ökoszisztémák, ivóvízbázisok veszélyben → Országos Környezeti Kármentesítési Program

Települési hulladékok hasznosítási arányai Európában, 2010

szamvarazs.blogspot.hu

Forrás: Eurostat

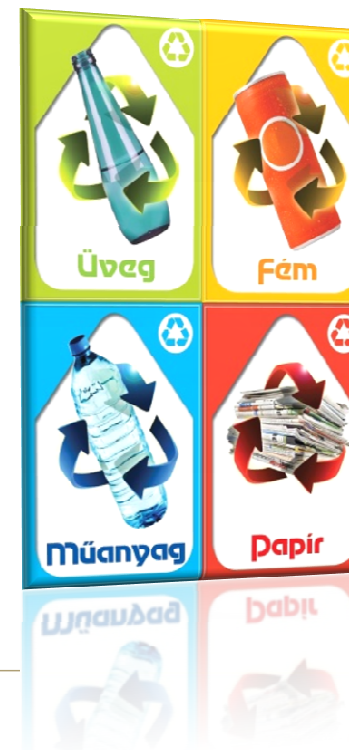
Intézkedésstruktúra:

Hulladékgazdálkodással kapcsolatos irányelvek végrehajtásának elősegítése

- *Az elkülönített gyűjtési és szállítási rendszerek fejlesztése*
- *Hulladékkezelési létesítmények hálózatának rendszerszerű fejlesztése (beleértve az előkezelés, a hasznosítás és az ártalmatlanítás alrendszereit)*

Szennyezett területek kármentesítése

- *Országos Környezeti Kármentesítési Program végrehajtása*

4. prioritás: Természetvédelmi és élővilág védelmi fejlesztések

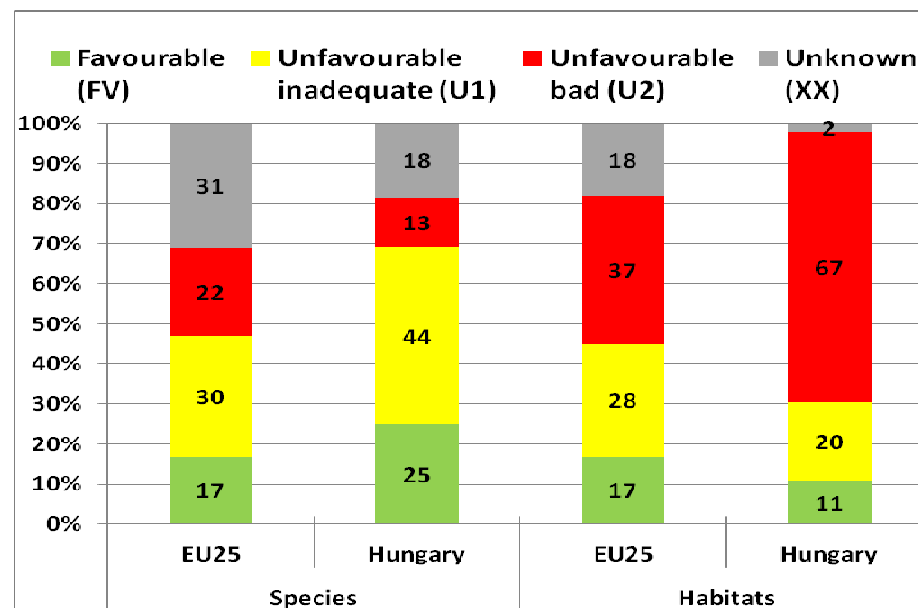
A prioritástengely kialakításának indoka:

Uniós elvárások:

- *EU2020 → Erőforrás-hatékony Európa → EU Biológiai Sokféleség Stratégia: ökoszisztémák, élőhelyek és fajok eredeti állapotának helyreállítása*

Hazai adottságok:

- *Magyarország: az EU terület 3%-a ↔ 36%-a a védett madár- és 17 %-a az egyéb közösségi szempontból kiemelkedő fontosságú fajoknak*
- *87 %-a a közösségi szempontból kiemelkedő magyarországi élőhelyeknek kedvezőtlen védelmi helyzetben → erőteljes beavatkozásra van szükség*

Intézkedésstruktúra:

A védett illetve közösségi jelentőségű természeti értékek és területek természetvédelmi helyzetének és állapotának javítása

- *A fajok és élőhelyek természetvédelmi helyzetének javítását célzó közvetlen élőhely-fejlesztési és fajmegőrzési beavatkozások*
- *A természetvédelmi kezelés infrastrukturális feltételeinek javítása*
- *A közösségi jelentőségű természeti értékek megőrzését és fejlesztést, és az EU Biológiai Sokféleség Stratégia hazai megvalósítását megalapozó stratégiai vizsgálatok*

A Natura 2000 hálózat és a közösségi jelentőségű fajok és élőhely-típusok ismertségének és társadalmi elfogadottságának javítása

- *A hazai Natura 2000 hálózat egységes szemléletben történő bemutatásához szükséges infrastrukturális háttér kialakítása*

5. prioritástengely: Energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása

A prioritástengely kialakításának indoka:

Helyzetkép: energiafüggőség, elavult épületállomány

- *Jelentős fosszilis alapú energiainport*
- *Az összes energiafogyasztás 40%-a és az ÜHG kibocsátás túlnyomó része az épületekből*
- *→ ← A hazai épületállomány 70%-a (=4.3 millió lakás) energetikailag elavult, felújításra szorul;*

Nemzeti és EU 2020 célkitűzések megvalósítása

- *Energiatakarékosság növelése, megújuló energiaforrások fokozott alkalmazása, klímavédelem és ellátásbiztonság*

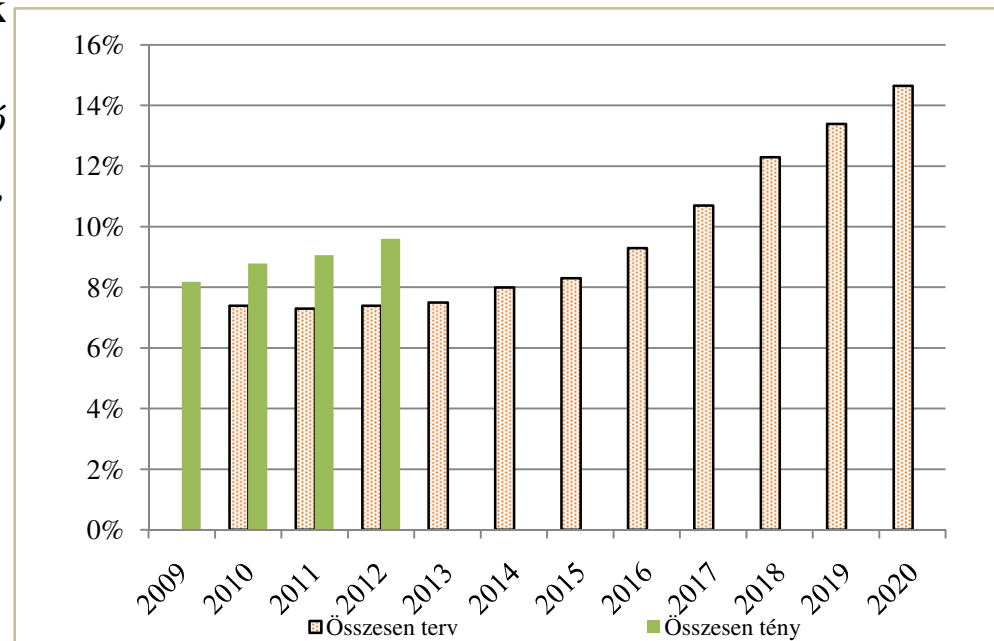
A prioritástengely kialakításának indoka 2.:

Megújuló energiaforrások kihasználatlansága

- *A megújuló forrás alapú fogyasztás részesedése a teljes fogyasztásból az EU átlag alatt*
- *A magyarországi villamos-energiarendszer korlátozottan alkalmas a megújuló energiaforrásokból származó energia befogadására*

Nemzeti és EU 2020 célkitűzések megvalósítása

- *Energiatakarékosság növelése, megújuló energiaforrások fokozott alkalmazása, klímavédelem és ellátásbiztonság;*

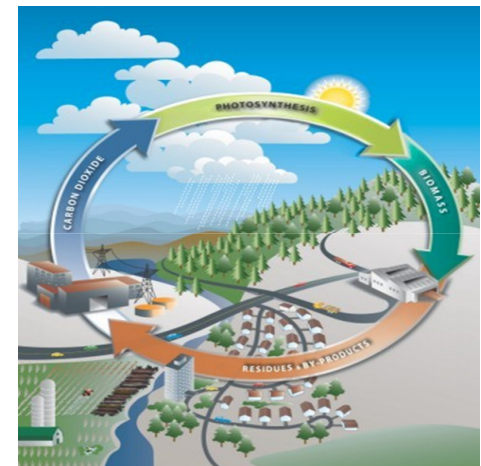
Intézkedésstruktúra :

A megújuló energiaforrások felhasználásának növelése

- *Hálózatra termelő, nem épülethez kötött megújuló energiaforrás alapú zöldáram-termelés*

Az energiahatékonyság és az energia-megtakarítás növelése

- *Épületek energiahatékonysági korszerűsítése megújuló energiaforrások alkalmazásának kombinálásával,*
- *Távhő-rendszerek komplex energetikai felújítása, illetve megújuló alapra helyezése*
- *Szemléletformálási programok*

1. Intézkedés: Hálózatra termelő, nem épülethez kötött megújuló energiaforrás alapú zöldáram-termelés elősegítése

Az intézkedés keretében elsődlegesen olyan erőművek létesítésének ösztönzése a cél, amelyek a megújuló energiaforrás felhasználásával megtermelt villamos energiát közvetlenül a hálózatba táplálják.

Támogatott technológiák:

- Biomassza hasznosítása (ide értve minden, biológiailag lebomló szerves anyagot)*
- Biogáz termelés és felhasználás*
- Geotermikus energia alkalmazása*
- Napenergia hasznosítása*
- Vízenergia hasznosítása*

Kapcsolódó kedvezményezettek típusai: gazdasági társaságok, közjogi vagy magánjogi szervezetek.

Kapcsolódó pénzügyi eszközök alkalmazása: GINOP 7. prioritásban visszatérítendő források kihelyezésével tervezett.

2. Intézkedés: Épületek energiahatékonysági korszerűsítése megújuló energiaforrások alkalmazásának kombinálásával

Az intézkedés keretében a lakóépületek, a középületek, valamint a nonprofit szektor épületeinek energiahatékonysági és megújuló energiaforrások alkalmazására irányuló korszerűsítéseinek támogatása tervezett.

Kedvezményezettek típusai:

közjogi vagy magánjogi szervezetek (végső kedvezményezett a lakosság), központi költségvetési szervek, nonprofit szektor (kivéve önkormányzat), egyházak, többségi állami tulajdonú gazdasági társaságok.

Kapcsolódó pénzügyi eszközök alkalmazása: GINOP 7. prioritásban visszatérítendő források kihelyezésével tervezett.

Megjegyzés: A támogatható lakóépületek típusa és a lakossági támogatások nyújtásának módszertana jelenleg kidolgozás alatt áll.

3. Intézkedés: Távhő és hőellátó rendszerek energetikai fejlesztése, illetve megújuló alapra helyezése

Magyarországi távhőrendszereknél támogatható az új megújuló energiaforrás alapú távhőtermelő létesítmények kialakítása, a régi elavult, rossz hatásfokú termelő egységek korszerűsítése, energiahatékonyság növelése, vagy kiváltása és megújuló alapra helyezése, valamint az új termelő egységek távhőrendszerre történő integrálásának az ösztönzése. A távhőrendszerek szekunder oldali korszerűsítései az épületek energiahatékonysági korszerűsítései (2. intézkedés) során tervezettek.

Kedvezményezettek típusai:

távhőszolgáltatók, valamint a távhőtermelő gazdasági társaságok, közjogi vagy magánjogi szervezetek.

Kapcsolódó pénzügyi eszközök alkalmazása: *GINOP 7. prioritásban visszatérítendő források kihelyezésével tervezett.*

4. Intézkedés: Szemléletformálási programok

Támogatni tervezett tevékenységek:

- *olyan kisebb, ill. nagyobb tömegeket, elsősorban a tanulókat és gyermeketes családokat megmozdító programok támogatása, amelyek felhívják a figyelmet az energia- és klímatudatosság előnyeire.*

A programok megvalósítása során különös hangsúlyt kell fektetni jó példák bemutatására, az egyéni cselekedetek jelentőségére, azok környezeti hatásaira. A programok fontos célja a lakosság érdeklődésének felkeltése az épületenergetikai programok iránt, ezzel is ösztönözve az állampolgárokat, hogy saját vagy egyéb pénzügyi forrásból (vissza nem térítendő támogatások nélkül) valósítsák meg azokat.

Kedvezményezett típusai:

civil szervezetek, egyházak, önkormányzatok, oktatási intézmények, központi költségvetési szervek.

Energetikai fejlesztések további Operatív Programokban

Lehatárolási irányok	EFOP	VEKOP	TOP	GINOP	VP	IKOP
Energia-hatékonyság növelése	EFOP I./1.,2.,3.,4.,5. Az eredetileg nem pusztán energetikai céllal kezdeményezett építési beruházások kötelező elemeként energiahatékonysági fejlesztések kivitelezése, kizárólag az EFOP-ból támogatható intézményi fejlesztések esetében	VEKOP III. prioritás - 1. intézkedés, Önkormányzatok fejlesztései önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások	TOP III. prioritás - 2. intézkedés: Önkormányzatok fejlesztései, önkormányzati többségi tulajdonú gazdasági társaságok fejlesztései	GINOP IV. prioritás - 1. intézkedés: A gazdasági társaságok energiahatékonysági beruházásai, energiahatékonysági pénzügyi eszközök GINOP II. /1.: energetikai K+F+I fejlesztések	VP M1, M24.1: Mezőgazdasági épületek, létesítmények energiahatékonysági és megújuló energiaforrások bevonását megvalósító fejlesztései, felújításai	IKOP IV.: Elővárosi, regionális vasúti elérhetőség és energiahatékonyság fejlesztés keretében állomásépület épület-energetikai korszerűsítése
Megújuló energia-források alkalmazása		VEKOP III. prioritás - 1. intézkedés: Önkormányzatok fejlesztései, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások fejlesztései	TOP III. prioritás - 2. intézkedés: Önkormányzatok fejlesztései, önkormányzati többségi tulajdonú gazdasági társaságok fejlesztései	GINOP IV. prioritás – 1. intézkedés: A gazdasági társaságok jellemzően saját energiaigényük kielégítésére szolgáló megújuló energia beruházásai; megújuló energetikai pénzügyi eszközök GINOP II. /1.: az energetikai K+F+I fejlesztések	VP, M1, M2.: A mezőgazdasági üzemen belüli, megújuló energetikai projektek VP, M7. Megújuló alapú energiatermelés kisléptékű lokális rendszerek esetében	

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Forrás: www.green-the-world.net

Köszönöm a figyelmet!